

7/7485

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1325/2921
Konu : Yazılı soru önergesi

12/06/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 24/04/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02-12535 sayılı yazı,
b) 18/05/2009 tarihli ve 1187/2546 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Alim Işık tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7485 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1323/2919

12/06/2009

Konu : Yazılı soru önergesi

Sayın Prof. Dr. Alim İŞİK
Kütahya Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7485 Esas No.lu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Sermaye Piyasası Kurulunun 25/05/2009 tarihli ve B.02.1.SPK.0.13-712/6528 sayılı yazısıyla;

I- 28/07/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan halka çağrıda bulunulmasının; halkın bir anonim şirkete katılmaya veya kurucu olmaya davet edilmesinin "halka arz" olarak tanımlandığı; 2499 sayılı Kanunun 4. maddesinde, ihraç ve halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesinin zorunlu olduğunun hükme bağlandığı; bu çerçevede, Sermaye Piyasası Kuruluna kayıt yükümlülüğüne uyulmaksızın halka arzda bulunulması faaliyetinin ise "izinsiz halka arz" olarak tanımlandığı;

İzinsiz halka arz fiilini gerçekleştiren şirketlerin, genel olarak, Kurula kayıt yükümlülüğüne uymaksızın halka arzda bulunmak suretiyle yurt içi ve yurt dışındaki vatandaşlarımızdan para toplamak amacıyla kurulduklarının görüldüğü;

II- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 2499 sayılı Kanunun 45. maddesiyle kendisine verilen yetki uyarınca denetim yapıldığı; bu denetimlerin, sermaye piyasalarının açıklık ve güvenlik içinde işlemlerini sağlamak maksadıyla sürekli olarak yerine getirildiği;

Kurulca gerçekleştirilen denetim ve inceleme çalışmaları sonucunda, 2499 sayılı Kanunun açık hükümlerine rağmen, bazı şirketlerin Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin, sermaye artırımını yaparak veya mevcut paylarını, çoğunluğu yurtdışında yerleşik vatandaşlara satarak para topladıklarının tespit edildiği;

Kurulca yapılan denetimlerde ulaşılan tespitlere göre, izinsiz halka arz faaliyetinde bulunan şirketler ile tasarruf sahipleri arasındaki görünürdeki ilişkinin hisse senedine dayalı bir ortaklık ilişkisi olmakla birlikte, gerçek ilişkinin esasen bir alacak-borç ilişkisi olduğu; söz konusu şirketler tarafından yatırımcılara, hisse senetlerinin talep edilmesi halinde geri satın alınma garantisi verilmesinin (sözlü olarak) ve şirketlerin gerçek faaliyetleriyle herhangi bir ilgisi bulunmayan kâr payı vermeyi taahhüt etmelerinin, şirketler ile tasarruf sahipleri arasındaki ilişkinin hukuken bir alacak-borç ilişkisi olduğunu gösterdiği; ancak genellikle, bu tip şirketlere para yatıran kişilerin, bir ortaklık ilişkisi doğduğu inancıyla hareket ederek getiri bekledikleri; Kurulun denetimleri ve denetimleri sonucunda açtığı davalarda, bu türde para toplama işlemlerinin hukukî bazda ortaklık ilişkisine oturtularak, yatırımcıların mağduriyetinin giderilmesinin sağlanmaya çalışıldığı;

III- A) Dünyada ve Ülkemizdeki ekonomik ve ticarî hayatta meydana gelen gelişim ve değişimlere paralel düzenlemeler yapılması amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan ve hâlen Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündeminde bulunan Türk Ticaret Kanunu Tasarısının "Halktan para toplamak" kenar başlıklı 552. maddesinde;

"(1) Bir anonim veya başka bir şirket kurmak, şirketin sermayesini artırmak amacıyla veya vadiyle halktan para toplanabilmesi için Sermaye Piyasası Kurulundan izin alınır. Bu iznin esas ve usulleri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenlenir. Sermaye Piyasası Kurulu, izinsiz para toplanması girişiminin ve başlanmışsa para toplanmasının tedbiren, hemen durdurulmasını, toplanan paraların koruma altına alınmasını, gerekli diğer önlemlerin uygulanmasını, gereğinde kayyım atanmasını, Ankara asliye ticaret mahkemesinden de isteyebilir. Sermaye Piyasası

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Kurulunun istemi için teminat istenemez. Bu hükme aykırı olarak para toplayanlar ve fiilden haberli olan kurumlar ile ilgili şirketin yönetim kurulu üyeleri, yöneticileri ve girişimcileri toplanan paranın derhal Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen bir mevduat veya katılım bankasına yatırılmasından müteselsilen sorumludurlar. Alınan tedbir veya hacizden itibaren altı ay içinde aynı mahkemede dava açılır.

(2) İzinin varlığı hâlinde, toplanan tutarlar, izin tarihinden itibaren altı ay içinde öngörülen amaca uygun olarak kullanılmadığı veya ciddi bir şekilde kullanılmaya başlanılmadığı takdirde birinci fıkra hükmü uygulanır. Mahkeme süreyi uzatabilir.

(3) Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır."

hükmüne yer verildiği;

İzinsiz halka arz kapsamındaki şirketlere para veren kişilerin mağduriyetinin giderilmesiyle ilgili olarak, yürürlükteki Türk Ticaret Kanunu kapsamında şirket ortaklarının sermaye olarak şirkete verdikleri parayı geri almalarının mümkün olmamasına rağmen Türk Ticaret Kanunu Tasarısının "Şirketin kendi paylarını iktisap veya rehin olarak kabul etmesi" kenar başlıklı 379. maddesinde,

"(1) Bir şirket kendi paylarını, esas veya çıkarılmış sermayesinin onda birini aşan veya bir işlem sonunda aşacak olan miktarda, ivazlı olarak iktisap ve rehin olarak kabul edemez. Bu hüküm, bir üçüncü kişinin kendi adına, ancak şirket hesabına iktisap ya da rehin olarak kabul ettiği paylar için de geçerlidir.

(2) Payların birinci fıkra hükmüne göre iktisap edilebilmesi veya rehin olarak kabul olunabilmesi için, genel kurulun bu hususta yönetim kurulunu yetkilendirmiş olması gerekir. En çok onsekiz aylık bir süre için verilebilecek bu yetkinin, iktisap veya rehin olarak kabul edilecek payların toplam itibarı değerleri ile iktisap edilecek paylara ödenebilecek bedelin alt ve üst sınırını göstermesi gerekir. Yönetim kurulunun, her izin önerisinde, kanunî şartların gerçekleşmiş bulunduğunu belirtmesi şarttır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki şartlara ek olarak, iktisap edilecek payların bedelleri düşüldükten sonra, kalan şirket net aktif, en az esas veya çıkarılmış sermaye ile kanun ve esas sözleşme uyarınca dağıtılmasına izin verilmeyen yedek akçelerin toplamı kadar olmalıdır.

(4) Yukarıdaki hükümler uyarınca, sadece, bedellerinin tümü ödenmiş bulunan paylar iktisap edilebilir.

(5) Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümler, ana şirketin paylarının yavru şirket tarafından iktisabı hâlinde de uygulanır. Pay senetleri borsada işlem gören şirketler hakkında, Sermaye Piyasası Kurulu şeffaflık ilkeleri ile fiyata ilişkin kurallar yönünden gerekli düzenlemeleri yapar."

hükmüne yer verilerek, çeşitli koşullar altında bu imkânın tanındığı;

Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı kanunlaştığında, izinsiz halka arzda mağdur edilen yatırımcıların korunması konusunda kapsamlı bir düzenleme yapılmış olacağı;

B) 2499 sayılı Kanunun 46. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre Kurulun yaptığı izleme, inceleme ve denetlemeler sonucunda, Kurula kayıt yükümlülüğü yerine getirilmeksizin yapılmış ihraç, halka arz ve satış işlemleriyle, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin durdurulması için gerekli her türlü tedbiri almaya; kayıt yükümlülüğüne uyulmaksızın yapılan halka arz ve satış sonucu satılan kısmın karşılığı ve satışı yapılacak senetler için her türlü teminattan muaf olarak ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz istemeye, tedbir ve haciz tarihinden itibaren altı ay içinde dava açmaya veya takip yapmaya; her türlü hukukî ve cezaî sorumluluk saklı kalmak kaydıyla, izinsiz sermaye piyasası faaliyet ve işlemlerinin doğurduğu sonuçların iptali için tespit tarihlerinden itibaren üç ay, vukuu tarihlerinden itibaren bir yıl içinde dava açmaya yetkili olduğu; anılan yetki çerçevesinde, Kurulca 2499 sayılı Kanunun 46. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca açılan toplam 16 hukuk davasında 1 tedbir talebinin konusuz kalması, 2 tedbir talebinin kabulü, 11 davanın reddi kararı verildiği; 2 davanın yargılamasının hâlen devam ettiği; anılan kararlardan 8 ret kararının kesinleştiği;

7/7485

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

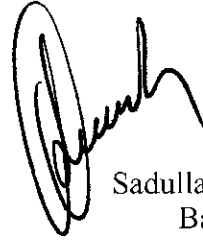
Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1187/2546
Konu : Yazılı soru önergesi

18/05/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 24/04/2009 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-12535 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan ve Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Alim Işık tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7485 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesinin ikinci fıkrasındaki süreye ilave olarak aynı maddenin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesini müsaadelerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan